

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

1 Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- **A termékkel kapcsolatos anyagok**
- **Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid**
- **Anyag/készítmény használata Fogászati segédanyag**

· **Gyártó/szállító:**
GC EUROPE N.V.
Interleuvenlaan 13
B-3001 Leuven
Tel. +32/(0)16/39.80.50
Fax +32/(0)16/40.26.84
quality@gceurope.com

Dent-East
1124 Budapest
Lipto u. 8
Hungary
phone: +36 1 319 4568

Front Dent Kft.
1094 Budapest
Ferenc ter 5.
phone: +36 1 218 0244

Sanitaria Kft.
1024 Budapest
Romer Floris u. 34.
phone: +36 1 336 0885

- **Információt nyújtó terület: Technical Operations**
- **Szükség esetén nyújtott információ:**
Egészségügyi Toxikológia Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

Veszély esetén használja a +36-80-201-199 ingyenesen hívható telefonszámot.

2 A veszélyek azonosítása

- **A veszély megjelölése:**

Xn Ártalmas
F Tűzveszélyes

- **Az emberek és a környezet veszélyeztetettségére vonatkozó különleges információk**
A termék jelölése a többször módosított "Készítmények általános besorolási EK-irányelvei" számítási eljárása értelmében kötelező.

R 11 Tűzveszélyes.
R 20/21/22 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.
R 33 A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.
R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

(folytatása 2 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 1 oldalon.)

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

· **Osztályozási rendszer:**

Az osztálybasorolás megfelel az érvényes EK listáknak, de kiegészítik a szakirodalomból származó és a cégek által megadott adatok.

· **GHS címkézési elemek**

Veszély

2.6/2 - Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.

Figyelem

3.1/4 - Lenyelve ártalmatlan.

3.1/4 - Bőrrel érintkezve ártalmatlan.

3.1/4 - Belélegezve ártalmatlan.

3.2/2 - Bőrirritáló hatású.

3.4/1 - Allergiás bőrreakciót válthat ki.

3.8/3 - Légúti irritációt okozhat.

· **Megelőzés:**

Hőtől/szikkadtól/nyílt lángtól/forró felületektől távol tartandó. Tilos a dohányzás.

A csomagolás szorosan lezárva tartandó.

A tárolóedényt és a fogadóedényt le kell földelni/át kell kötni.

Robbanásbiztos elektromos/szellőztető/világító berendezéseket kell használni.

Szikramentes eszközöket kell használni.

Övintézkedéseket kell tenni az elektrosztatikus kisülés megakadályozására.

Kerülni kell a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését.

A használatot követően alaposan meg kell mosni.

A termék használatakor tilos enni, inni vagy dohányozni.

Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.

Szennyezett munkaruhát tilos kivinni a munkahely területéről.

Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

· **Elhárító intézkedés:**

LENYELÉS ESETÉN: Rosszullét esetén azonnal TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.

BŐRRE KERÜLÉS ESETÉN: Lemosás bő szappanos vízzel.

BŐRRE (vagy hajra) KERÜLÉS ESETÉN: Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal el kell távolítani/le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.

BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és nyugalomba kell helyezni olyan testhelyzetben, hogy könnyen tudjon lélegezni.

Rosszullét esetén TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.

Szakellátás (lásd a címkén).

Különleges intézkedések (lásd a címkén).

Ki kell öblíteni a száját.

Bőrirritáció esetén: Orvosi ellátást kell kérni.

Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: Orvosi ellátást kell kérni.

A szennyezett ruhát le kell vetni és az újbóli használat előtt ki kell mosni.

A szennyezett ruhát újbóli használat előtt ki kell mosni.

Tűz esetén: Az oltáshoz használandó: CO₂, poroltó vagy vízszugár.

· **Tárolás:**

Jól szellőző helyen tárolandó. A csomagolás szorosan lezárva tartandó.

Jól szellőző helyen tárolandó. Hűvös helyen tartandó.

Elzárva tárolandó.

(folytatása 3 oldalon)

Biztonsági adatlap

91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 2 oldalon.)

· **Elhelyezés hulladékként:**

Az edény tartalmát / a tartályt a helyi/regionális/nemzeti/nemzetközi szabályozásoknak megfelelően kell hulladékként elhelyezni.

3 Az alkotórészekre vonatkozó összetétel/információ

· **Kémiai jellemzés**

· **Leírás:**

Az alábbi anyagokból álló, veszélytelen adalékokat tartalmazó keverék.

Keverék: az alábbi anyagokból áll.

· **Veszélyes alkotórészek:**

CAS: 80-62-6 EINECS: 201-297-1	Methyl methacrylate ☒ Xi, ☹ F; R 11-37/38-43 Veszély: ☹ 2.6/2 Figyelem: ☹ 3.2/2, 3.4.S/1, 3.8/3	65,0%
CAS: 97-63-2 EINECS: 202-597-5	Etil-metakrilát (D) ☒ Xi, ☹ F; R 11-36/37/38-43 Veszély: ☹ 2.6/2 Figyelem: ☹ 3.2/2, 3.3/2A, 3.4.S/1, 3.8/3	10,0%
CAS: 99-97-8 EINECS: 202-805-4	N,N-Dimetil-p-toluidin 1%<C<5% ☹ T; R 23/24/25-33-52/53 Veszély: ☹ 3.1.O/2, 3.1.D/2, 3.1.I/2 Figyelem: 2.6/4, 4.1.C/3	2,0%
CAS: 97-90-5 EINECS: 202-617-2	Ethyleneglycol dimethacrylate ☒ Xi; R 37-43 Figyelem: ☹ 3.4.S/1, 3.8/3; 2.6/4	1,0%
CAS: 128-37-0 EINECS: 204-881-4	Dibutylhydroxytoluene ☒ Xi; R 36/38 Figyelem: ☹ 3.2/2, 3.3/2A	1,0%

· **További információk:** A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

4 Elsősegélynyújtási intézkedések

· **Általános információk:**

A mérgezési tünetek csak több óra elteltével lépnek fel, ezért orvosi felügyelet szükséges a baleset bekövetkeztétől számított 8 órán keresztül.

· **Belélegzés után:**

Gondoskodjunk bőleges friss levegőről és a biztonság okából keressük fel az orvost.

Eszméletvesztés esetén a fektetés és szállítás stabil, oldalra fektetett helyzetben történjék.

· **Bőrrel való érintkezés után:** Azonnal mossuk le vízzel és szappannal és jól öblítsük le.

· **A szemmel való érintkezés után:**

A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben a szemhéjat nyitva tartjuk.

· **Lenyelés után:** Azonnal keressük fel az orvost.

5 Tűzvédelmi intézkedések

· **Megfelelő tűzoltószerek:**

CO₂, poroltó vagy vízsugár. A nagyobb tüzeket vízsugárral vagy alkoholnak ellenálló habbal oltjuk.

(folytatása 4 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 3 oldalon.)

- **Különleges védőfelszerelés:** Használjunk védőálarcot.

6 Intézkedések véletlenszerű környezetbe engedés esetén

- **Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések:**
Viseljünk védőfelszerelést. Távolítsuk el a védtelen személyeket.
- **Környezetvédelmi intézkedések:**
Ne engedjük bele a csatornába, vagy a környezeti vizekbe.
Akadályozzuk meg a csatornába, árkokba és pincékbe való behatolást.
A környezeti vizekbe vagy csatornába való behatolás esetén értesítsük az illetékes hatóságokat.
Hígítsuk fel sok vízzel.
- **Tisztítási/eltávolítási eljárások:**
Folyadékot megkötő anyaggal (homok, kovaföld, savmegkötő anyag, univerzális megkötő anyag) itassuk fel.
A szennyezett anyagot, mint hulladékot a 13. pont szerint távolítsuk el.
Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.

7 Kezelés és tárolás

- **Kezelés:**
- **Információk a biztonságos kezeléshez:**
Gondoskodjunk a munkahelyen megfelelő szellőzésről és elszívásról.
Kerüljük az aerosol képződést.
- **Tűz- és robbanásvédelmi információk:**
Tartsuk távol a tűzforrásokat - ne dohányozzunk.
Hozzunk intézkedéseket elektrosztatikus feltöltődés ellen.
- **Raktározás:**
- **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:** Hűvös helyen tároljuk.
- **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Nem szükséges.
- **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:**
Az edényeket jól lezárt állapotban tartsuk.
Jól lezárt hordókban hűvös és száraz helyen tároljuk.

8 Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

- **Pótlólagos információ a műszakai berendezés kialakításához:** További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.

- **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:**

80-62-6 Methyl methacrylate

TLV	CK-érték: 210 mg/m ³
	AK-érték: 210 mg/m ³

- **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.
- **Személyes védőfelszerelés:**
- **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**
Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól.
A szennyezett folyadékkal átitatott ruházatot azonnal vegyük le.
Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet.
Kerüljük a bőrrejutást.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.

(folytatása 5 oldalon)

*

H

Biztonsági adatlap 91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 4 oldalon.)

· **Légzésvédelem:**

Rövid ideig tartó vagy csekély terhelés esetén légzési szűrőkészüléket alkalmazzunk, intenzív vagy hosszú ideig tartó expozíció esetén környezeti levegőtől független védőálarc szükséges.

· **Kézvédelem:**

Védőkesztyű.

A kesztyű anyagának át nem eresztő képességűnek és a termékkel/anyaggal/készítménnyel szemben ellenállónak kell lennie.

Megfelelő vizsgálatok hiányában a termékre/készítményre/vegyszerkeverékre nem lehet alkalmas kesztyűanyagot javasolni.

A kesztyű anyagának kiválasztása az áttörési idő, permeációs sebesség és a bomlás figyelembevételével történt.

· **Kesztyűanyag**

A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízdékony bőrvédő szert (zsirmentes réteggépzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.

· **Athatolási idő a kesztyűanyagon**

A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be is kell tartani.

· **Szemvédelem:**

Jól záró védőszemüveg.

9 Fizikai és kémiai tulajdonságok

· **Általános adatok**

Forma:	Folyékony
Szín:	sárga elszíneződésű
Szag:	jellegetes

· **Állapotváltozás**

Olvaspont/olvadási tartomány:	-48°C
Forráspont/forrási tartomány:	100°C

· **Lobbanáspont:** 10°C

· **Gyulladási hőmérséklet:** 430°C

· **Öngyulladás:** Az anyag magától nem gyullad.

· **Robbanásveszély:** Az anyag nem robbanásveszélyes, azonban robbanásveszélyes gőzök és levegő keverékének képződése lehetséges.

· **Robbanási határok:**

Alsó:	1,8 Vol %
Felső:	12,5 Vol %

· **Gőznyomás 20°C-nál:** 47 hPa

· **Sűrűség 20°C-nál:** 0,95 g/cm³

(folytatása 6 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 5 oldalon.)

· Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal:	
Víz:	Teljes mértékben keverhető.
· Viskozitás:	
dinamikai 20°C-nál:	1 mPas
· Oldószer tartalom:	
Szerves oldószerek:	0,0 %

10 Stabilitás és reakcióképesség

- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:** Rendeltetésszerű használat esetén nincs bomlás.
- **Veszélyes reakciók** Veszélyes reakciók nem ismeretesek.
- **Veszélyes bomlástermékek:** Veszélyes bomlástermékek nem ismeretesek.

11 Toxikológiai információk

- **Akut toxicitás:**
- **Primer ingerhatás:**
- **A bőrön:** Ingerli a bőrt és a nyálkahártyákat.
- **Érzékenyítés:** Bőrrel való érintkezés esetén a szenzibilizáció lehetséges.
- **További toxikológiai információk:**
 Készítményekre vonatkozó általános besorolási irányelvének érvényes kiadásában közölt számítási eljárás alapján. A termék az alábbi veszélyekkel jár:
 Artalmas
 Irritatív
- **Szenzibilizáció** Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

13 Ártalmatlanítási szempontok

- **Termék:**
- **Ajánlás:** Nem keverhető hozzá a háztartási hulladékhoz. Ne engedjük bele a csatornahálózatba.
- **Tisztítatlan csomagolások:**
- **Ajánlás:** A kezelés módját a hatásági előírások szabják meg.
- **Ajánlott tisztítószerek:** Víz, adott esetben tisztítószerekkel együtt.

14 Szállítási információk

- **ADR/RID szerinti közúti szállítás (határátlépéssel):**

- **ADR/RID-GGVS/E osztály:** 3 (F1) Gyúlékony folyékony anyagok
- **Kemler-szám:** 339
- **UN-szám:** 1247
- **Csomagolási csoport:** II

(folytatása 7 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 6 oldalon.)

- **Bárcák:** 3
- **Az áru megjelölése:** 1247 METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT

· **Tengeri szállítás IMDG:**

- **IMDG-osztály** 3
- **UN-szám:** 1247
- **Label** 3
- **Csomagolási csoport:** II
- **Marine pollutant:** Nem
- **Helyes műszaki megnevezés:** METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED

· **Légiszállítás ICAO-TI és IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-osztály:** 3
- **UN/ID szám:** 1247
- **Label** 3
- **Csomagolási csoport:** II
- **Helyes műszaki megnevezés:** METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED

- **UN "Model Regulation":** UN1247, METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT, 3, II

15 Szabályozási információk

- **EGK irányelvek szerinti jelölés:** A termék besorolása és jelölése az EK irányelvek/GefStoffV szerint történik.

· **A termék megjelölő betűje és veszélyjelölése:**

Xn Ártalmas
F Tűzveszélyes

· **Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez:**

Methyl methacrylate
Etil-metakrilát (D)
Ethyleneglycol dimethacrylate
N,N-Dimetil-p-toluidin 1%<C<5%

· **R-mondatok:**

- 11 Tűzveszélyes.
- 20/21/22 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.
- 33 A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.
- 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.
- 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatása lehet).

· **S-mondatok:**

- 2 Gyermek kezébe nem kerülhet.
- 9 Az edényzet jól szellőztetett helyen tartandó.
- 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.

(folytatása 8 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.12.2008

Version 2

Felülvizsgálat 12.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Pattern Resin LS Liquid

(folytatása 7 oldalon.)

29/56 Csatornába engedni nem szabad, az anyagot és edényzetét különleges hulladék- vagy veszélyeshulladék-gyűjtő helyre kell vinni.

36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni.

46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/ csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

16 Egyéb információk

· **Lényeges R-mondatok**

11 Tűzveszélyes.

23/24/25 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve mérgező.

33 A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.

36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

36/38 Szem- és bőrizgató hatású.

37 Izzítja a légutakat.

37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

52/53 Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.

· **Az adatlapot kiállító szerv:** Technical Operations

· **Kapcsolattartási partner:**

Jos Van Bragt

Tel: +32 (0)16 74 16 14

· **Rövidítések és mozaikszavak:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises Dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement internationale concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

· * **Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak**

H